

Jesus frelste meg fra min synd

Av evangelist Ubaldo Marca, Peru

Herre, straff meg ikke i din vrede, og tukt meg ikke i din brennende harme. For dine piler har rammet meg og din hånd ligger tungt på meg. Det er intet friskt i min kropp for din vredes skyld, det er ingen fred i mine ben for min synds skyld. For mine misgjerninger stiger over mitt hode, de er som en stor byrde, de er altfor tunge for meg. Jeg har stinkende sår, det renner verk av dem for min dårskaps skyld. Jeg er kroket og fullstendig nedbøyd, hele dagen går jeg i sørgeklær.

Salme 38:2-7

Dette beskriver den sanne natur hos et menneske, i Guds lys, åpenbart ved Den Hellige Ånd. Vi kan nok tåle straff fra et menneske, men å stå for Gud, er noe ganske annet! Det er det kong David her gjør!

Når du står for Gud, treffer hans piler det innerste i hjerte og sjelsliv. Og du blir gjenomboret og står uten håp! Det er Guds lov som avslører og stiller til ansvar. Loven er som en hammer og en slegge som slår mennesket til jorden. Synden blir alvorlig, ja dødsalvorlig!

Hele mitt liv har jeg visst at det var synd å stjele, og jeg kjente meg god og rettferdig

fordi jeg ikke stjal. Men så kom Guds lov og viste meg at synden sitter i hjertet, ikke først og fremst i det ytre. Og i hjertets dyp er jeg ikke annet enn en simpel tyv!

Synden ydmyker et menneske, bøyer det ned, – og fører til sorg og fortvilelse i hjertet. Dette skjer når Den Hellige Ånd får opplyse hjertet. Vi er syke, dødssyke, uten håp om helbredelse.

Mange mener dette er overdrevet, «– det kan ikke være så alvorlig! Vi er sant nok syndere, men det får da være måte på...»

Men så alvorlig er det. Vi er dødssyke, og vi trenger til den store legen, Jesus Kristus. Han ble knust for vår synd. Han frelste meg fra min synd, han reddet meg og helbredet meg!

I det store røde hav av Jesu blod er det syndsforlatelse også for meg. I Kristus er det håp, er det liv!

Til slutt vil jeg gjerne sitere et avsnitt fra Rosenius sin andaktsbok:

Både våre synder og all vår fortjeneste er forsvunnet i Kristi blods røde hav.

Fordi Gud gav sin enbårne Sønn til soning for våre synder, er det Sønnens ære han i nidkjerhet brenner for, mer enn noe annet. Etter at Gud har hørt sin Sønnens nød og rop stige opp fra jorden, tåler han ikke at en eneste

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes til kasserer i NLL.

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger, Kydlandsvegen, 4360 Varhaug, tlf. 51 42 08 93.
E-post: magekang@online.no

Ansvarlig for bladet:
Red.nemnda ved form. Jon Espeland
Svartefjell 24, 4625 Flekkerøy
tlf. 38 10 00 61, fax 38 10 04 70
E-post: jesp@c2i.net

Faste medarbeidere i bladet:
Per Bergene Holm og Dag Rune Lid.

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytre misjonsarbeid i Peru.

Formann: Håvar Fjære, Goksjøruta
3220 Sandefjord, tlf. 33 11 08 31
E-post: hafja@online.no

Sekretær: Jon Espeland
Svartefjell 24, 4625 Flekkerøy
tlf. 38 10 00 61, fax 38 10 04 70

Kasserer: Torunn Ånestad, Kydland,
4360 Varhaug, tlf. 51 43 04 06
E-post: tskydland@yahoo.no
Bankgiro 3204 10 10222
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig- og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: 3160 Stokke
tlf. 33 36 17 70, fax 33 36 17 71
Bankgiro 3000 16 68516
E-post: pbholm@online.no

Rektor: Per Bergene Holm,
3282 Kvelde, tlf. 33 11 26 96

INTERNETT: www.nll.no

synder selv forsøker seg på å bli verdig til himmelen. Legg derfor godt merke til disse ordene: «Du har bare tynget meg med dine synder». - «tynget meg!» - «tynget meg!»

Hør! Det har tynget ham! Det har kostet den kjære Herren Jesus Kristus! Han *bar* – det som tynget ham: syndene våre – opp på korset. Slik frelste han oss fra syndene våre. Vil du virkelig se hva disse ordene betyr: «Du har bare tynget meg med dine synder», da må du se det gjennom alt det som skjedde i *Getsemane* og på *Golgata*!

Guds hellige lov er ikke å spøke med. For vår lettsindige natur kan det se nokså ubetydelig ut når den ynkelige jordiske skapningen; mennesket, våger å forakte og trampe på Guds vilje og bud. At menneskene ikke elsker ham over alle ting, men tvert imot forakter ham og isteden dyrker avguder. Ikke frykter ham over alle ting, men i stort overmot synder mot ham. Ikke har sin trøst i ham, men stoler på seg selv eller andre mennesker. Ikke elsker sin neste som seg selv, men bare tenker på sitt eget beste, og lar det utvikle seg til et liv i all slags synd, i ulydighet, sinne, hat, utukt, urettferdighet, løgn og bedrageri m.m.

Alt sammen kan som sagt se nokså ubetydelig ut for vår lettsindige natur, - men ikke for Den Hellige Gud! Gud dømmer annerledes! Det ser jeg i Kristi martyrskikkelse. Det ser jeg når Guds egen Sønn bar våre synder. Jeg ser hvordan han, dette sterke mennesket begynte å «bli bedrøvet, og angst kom over ham». Og «svetten hans ble som store blodsdråper som falt ned på jorden». ... Hvis Guds Ånd får åpne øyene dine og åpenbart Kristi martyrskikkelse, får du et helt nytt lys over hele frelsesspørsmålet. Du kommer til å bli både sønderknust og trøstet, ja, uendelig fattig, men likevel frelst, «som de som ikke har noe, men likevel eier alt».

(Fra *Husandaktsboken 15. mars*)
Fritt ved Jon Espeland etter *Ubaldo Marca* ved *morgenandakt på kontoret i Areequipa 31/8-04*

Korsfestet med Kristus

Av Søren Pederson (1852-1923)

Jeg er korsfestet med Kristus. Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. Det liv jeg nå lever i kjødet, det lever jeg i troen på Guds Sønn, han som elsket meg og gav seg selv for meg.

Gal 2:20

«Jeg er korsfestet med Kristus»
– tør vi ta det på leppen?
Prøv!

– Hva vil det si? Er det først og fremst forpliktelse, selvfornektelse?

Stopp litt! Er det ikke først og fremst en usigelig glede?

Etter hele Galaterbrevets sammenheng og tankegang betyr det frem for noe annet å være aldeles frigjort fra Loven: «Jeg er ett med Kristus, jeg er fullkommen frelst. Jesus hadde meg med seg på korset, da han sonet; Han bar meg inni seg, som en mor bærer sitt foster. Når moren dør, så dør også fosteret. Er en død for alle, så er de alle døde (2 Kor 5).

Så **er** jeg død, **har** betalt i Ham for alle mine synder, det **er** fullbrakt»!

Lovet være Gud, at så meget betyr «jeg er korsfestet med Kristus»!

Jeg kan svare den anklagende lov: «Ja, jeg er skyldig, men for nettopp den skyld er Kristus død; jeg er korsfestet en gang før i Ham. Du vil vel ikke korsfeste meg en gang til? – »

En gammel fortolker sier, at Jesus «**var** David, som drev hor» Jesus «**var** Peter, som fornektet», Jesus «**var** Maria Magdalena og Sakkeus og alle de andre» og gikk som sådan opp på korset; så er de alle døde i Ham. Det er dristig språk, ser vi. Man taler ikke slik nå til dags. Har du gjettet hvem fortolkeren er?

Det er Luther.

Og for så vidt skulle jeg unne meg selv og alle predikanter og deg, min venn, å være riktig «lutherske», som det å være lutheraner vil si en hel, frigjort, evangelisk kristen, som i fullt frimodig alvor, hensynsløst og

Innholdsfortegnelse ~ Lov og Evangelium, september 2004:

Jesus frelste meg fra min synd. Av evangelist Ubaldo Marca, Peru	side 1
Korsfestet med Kristus. Av Søren Pederson (1852-1923)	side 3
Salige hvilested! Av Jon Espeland og Olaf Klavenæs	side 7
Jeg skjønner ikke det jeg gjør. Av C. O. Rosenius (1816-1868)	side 11

djervt som Luther, har kastet seg på Jesu Kristi frelse og *er* frelst og fri i Ham. Hvor mange bundne og fangne i Norges land skulle ikke gå frie og lovsyngende, hvis de var «lutherske»!

Å være «luthersk» kan umulig være å holde først og fremst på sakramentene, for dem har også katolikene i overflod, hele syv! Men Luther brøt med «gjerningenes relegion», med selvets relegion. Han lot Jesus virkelig være en Jesus.

Å, si meg i dag, hva kommer det av, når så mange aldri kjenner trang til dette djerve paulinsk-lutherske tenke- og talesett, men bare frykter og mistenker det for lovforakt?

Kommer det ikke av at man ennå prøver å *leve ved loven, sette litt håp til loven?* Man *nevner* nok korset og forsoningen (skjønt lite), men man legger ikke tyngdepunktet der.

Nei, tyngdepunktet ligger på *hva vi må være eller bli.*

Hva kommer det av at mangfoldige nordmenn lever nokså hyggelig og tilfreds sammen med de helligste ideale krav uten å angripes i sitt vesens dyp av kravene, uten å brytes, knuses, dødes av loven, uten noen sinne å fortvile? Tvert imot, – de roser loven, bergprekenen for eksempel, som om den ikke dømte dem i hvert eneste vers!

Slikt kommer av at man ikke omgås lovlig med loven. Man tar den ikke så nøye; man lempet og demper, tror ikke at loven oppdager det.

Jeg har hørt om en smugler, som var så fornøyd med øvrigheten, at han trakterte den gamle tollbetjent med portvin hver gang han kom om bord, klappet ham på skulderen og sa: «Gud velsigne øvrigheten!» Inntil smugleren ble oppdaget! Da fikk pipen en annen lyd. Da kom smugleren på tukthuset og velsignet *ikke* øvrigheten lenger.

Slik er det med disse folk som vel-signer Bergprekenen, fordi de slett ikke tar den på alvor. De fusker med loven, smugler forbannet gods gjennom hjertet hver eneste dag, tillemper Guds ord, så de allikevel kan være rolige uten å fortvile om seg selv.

Å, du store, pene kirkeflokk, du skal få høre en gang, hvorfor du ikke behøver å være korsfestet med Kristus. Det er fordi du fusker og smugler, blander en teskje evangelium til bedøvelse opp i Guds hellige lov, hvis du en sjelden gang begynner å engstes. En farlig, skjendig trafikk i Guds eget hus.

Dødsstraffen er nok – tvert imot Guds ord – opphevet i vårt land. Men dødsstraffen for synd er *ikke* avskaffet i Guds lov. Det heter likeså lynende i dag som på Sinai's tid: «Den som synder skal dø.»

Meget mulig at den norske skarpretter-øks har blitt en antikvitert, men i Guds lov er der ingen «antikviteter»; – «forbannet er den som ikke blir ved i *alt* som er skrevet i lovens bok.»

Det forteller korset på Golgata aller best om. For se, hvor forferdelig strengt Gud tar det med sin egen Sønn, nettopp fordi han går inn under loven! Se hvor Gud hater synden, selv når den ligger på den uskyldige! Hør hvor han tier til hans rop, fordi han er «gjort til synd».

Brødre, hvis Guds ord er sant, er vi helvetets bytte, om vi holder oss til loven. Vårt liv er forfeilet, forbannet, om vi ikke er korsfestet med Kristus.

Ikke bare i nærheten av korset, under korset, men helt oppe på det, spikret sammen med Ham!

Moody må ha rett når han sier, at liksom farmeren på prærien bare kan reddes når sletten brenner, ved å tenne opp motild og svi av hele grunnen rundt seg, så er der alene en plett på jorden, hvor syndere kan gå fri. Det er på korset hvor Guds vredes ild **har** svidd av engang, hvor Jesus lot seg fortære i vårt sted.

Og jeg håper vi er enige i, at dette er vårt «sjibbolet», Paulus' og Luthers djerve evangelium. Tiden er full av «sibbolet», noe som ligner «sjibbolet», men er blodløst og benfritt og ikke gir holdning i døden.

Nei, løft fanen: Jeg **er** korsfestet med Kristus, jeg **har** alt smakt forbannelsen, hvor du lov ville dømme meg hen; jeg **er** frelst i min dyre Frelser, som bar det alt for meg.

Halleluja!

Men da kan jeg ikke leve meg selv lenger. «Ikke jeg lever, men Kristus lever i meg». Det blir en simpel selvfølge av dette: Han hadde meg med seg på korset. Er jeg virkelig død med Ham, så er jeg som røveren *flyttet over fra mitt kors til hans* og kan ikke gå tilbake og leve selvets liv. Jeg kan ikke på en gang være på Jesu kors og leve borte fra det.

Nei, «hos deg jeg fast vil blive,» som den hellige Bernhard synger.

«Ja men stopp litt», sier noen. «Hvis du ikke bare vil preke oss inni store følelser, men gi oss noe for livet, da må du vel vite, at selvet slett ikke er dødt verken i deg eller de andre. Vi ser jo nok av det hver eneste dag. Endog de «åndsfulle» har jo et stygt «loddent» selv somme tider».

Ja, vil jeg svare, jeg preker ikke syndefrihet, ikke at en troende har bare en natur, at kjødet er begravet og aldri viser seg mer.

Det er løgn når svermerne påstår det!

Men jeg preker Kristi kors og Kristi kors nagler gjennom mitt kjød, et korsfestet selvliv.

Akk, de korsfestede kunne leve en god stund på korset. Men de *kunne ikke gå ned igjen av korset og leve fritt i synden og selvet.*

Når så mange som kaller seg kristne, lever i synd og selviskhet, da be-

viser det kun at de *kanskje nok har vært i nærheten av korset, men ikke på korset med Jesus.*

For de som hører Kristus til, *har* korsfestet kjødet med lystene og begjæret.

Det kan slite ordentlig i de med Kristus korsfestede. Herre, du vet det! Det kan *kjennes* som om vi atter ville ned og leve selvets liv. Men så holder korset oss fast. Pris skje Gud, det er Han som «holder oss til Kristus».

Vi er naglet til korset, hele vårt liv er i det, vår saft og kraft.

Vi må ofte ydmykt bekjenne: «Nå var selv et atter på ferde.» Men prøv oss, du som sier, vi hykler. Prøv oss i fristelsens stund, om vi virkelig vil ha vår egen vilje og stige ned av korset – eller om Jesus skal få sitt frem i oss?

Da skal du merke hvem som er ekte og hvem ikke. Det skal innrømmes, at mange kristne ennå ingen kraft har fått mot synden og selv et. Jeg tør ingen dømme uten meg selv.

Men det vet jeg, der er kraft å få, Jesu oppstandelses kraft. Det er ikke slik, at synden bare igjen og igjen forlates oss, mens vi ikke vil forlate synden. Gud tilgi den som tar det slik!

Der er kraft i dette «*Han, som elsket meg og gav seg selv for meg.*»

Er det ikke mektig?

Du som fristes: Be om Guds Ånd til å se denne grenseløse, blødende,

døende, oppstandne, seirende Jesu kjærlighet, som smelter selv et ut. Derfor kan det aldri prekes «for mye evangelium».

Jeg husker nok så mang en frossen kirkegang i mitt liv. Der var litt sol over den, men det var bare «litt klostertol», vintersol. Ikke nok. Ikke den fulle, frigjørende, smeltende sannhet: i Kristus er jeg død fra selv et. Ikke nok til å «komme løs»!

Det er liksom tømmerstokken oppe i fjellvannet. Der ligger den innefrossen i vintersol, og det krisler somme tider i isens overflate, men det smelter ikke, stokken ligger fast. Ikke engang litt vårsol er nok til å løse den. Den rører kanskje på seg en smule, men blir omtrent i sin gamle stilling.

Men når sommersolen skinner døgnet rundt, da brister de isbundne vann, da løfter strømmen stokken og tar den med seg. Se, hvor den flytter seg, ut av innsjøen, inn i fossen, nedover elven, helt ut i havet, hvor den skulle hen!

Kjære forløste, dyrekjøpte sjel, det er vår historie – ikke sant? Jesu kjærlighets sol tar oss med seg ut av selv et, ut av isen, for «*Han elsket meg og gav seg selv for meg.*» Amen og halleluja for en hel, full frelse i Jesus Kristus! Amen.

*Fra boken «Ingen uden Jesus alene»
Av S. Pederson. Talen er gitt en
forsiktig språklig revisjon. JE*

Salige hvilested!

Av Jon Espeland og Olaf Klavenæs

Artikkelen er bearbeidet og tilrette-
lagt av Olaf Klavenæs på grunnlag av
kassett etter tale av Jon Espeland på
sommerskolen på IMI Stølen søndag 8.
august 2004.

(Red.)

«La oss derfor ta oss i vare, så ikke
noen av dere skal vise seg å være blitt
liggende etter. For løftet om å komme
inn til hans hvile, gjelder ennå. For det
glade budskap er blitt forkynt for oss,
likesom for dem. Men ordet som de
hørte, ble til ingen nytte for dem, fordi
det ikke ved troen var smeltet sammen
med dem som hørte det. For det er vi
som kommer inn til hvilen, vi som tror.
Han sa jo: Så sverget jeg i min vrede:
De skal ikke komme inn til min hvile! –
Og dette til tross for at gjerningene
var fullført fra verdens grunnvoll ble
lagt. For et sted har han sagt om den
sjuende dagen: Og Gud hvilte på den
sjuende dagen fra alle sine gjerninger.
Og på dette sted igjen: Nei, de skal ik-
ke komme inn til min hvile! Altså gjen-
står det ennå for noen å komme inn til
hvilen. Og de som først fikk høre det
glade budskap, kom ikke inn på grunn
av vantro. Derfor fastsetter han på ny
en bestemt dag, idet han så lang tid et-
ter sier gjennom David, slik som før er
sagt: I dag, om dere hører hans røst,
da forherd ikke deres hjerter! For had-
de Josva ført dem inn til hvilen, da
hadde ikke Gud senere talt om en an-

nen dag. Så står det da en sabbatshvi-
le tilbake for Guds folk. Den som kom-
mer inn til hans hvile, får jo hvile fra
sine gjerninger, likesom Gud fra sine.
La oss da gjøre oss umak for å komme
inn til denne hvilen, for at ikke noen
skal falle etter samme eksempel på
vanтро.»

Heb 4:1-11

På min bestefars gravstøtte står or-
det fra denne teksten: «Så står det da
en sabbatshvile tilbake for Guds folk!»

Dette ordet har blitt så kjært for
meg, fordi det var bestefar sitt ord, og
så er det blitt mitt ord!

Bestefar var ingen kristen da han
var ung. Men det gikk noen mektige
vekkelser over Ryfylke på 1900-tallet.
Gud oppreiste noen vitner og så ble
bygdelaget forandret, snudd opp ned
og det ble trange kår for verdsligheten
etter hvert.

Bestefar og bestemor var blant dem
som fikk se inn i evangeliet.

Det var en ting som sto sentralt i
vekkelsen, og det var dette: Å gi seg
over til Gud og få se seg løst. De snak-
ket mye om et løsningsord.

Har du fått se deg løst?

Jeg er så glad at jeg får stå i en tra-
disjon, en vekkelsestradisjon, der det
er det viktige at sjelene får komme inn
til Jesus og bli løst.

Hva er det å bli løst? Jo, det er å finne hvile i evangeliet!

Denne hvile hadde bestefar funnet allerede i dette livet. Og så står det en hvile tilbake for Guds folk hjemme i himlen.

Himlen er noe som kom til oss da Jesus kom. Han er selve himmelen, men det går an å komme inn til en hvile her og nå i dette livet.

Gud sier til oss gjennom sin profet Jeremias: «Så sa Herren: Stå på veiene og se til. Spør etter de gamle stier. Spør hvor veien går til det gode, og vandre på den! Så skal dere finne hvile for deres sjeler.» Jer. 6:16

Jesus ville så gjerne at din sjel skulle finne hvile i det som han har gjort for deg.

Mange steder hvor det blir forkynt, får en inntrykk av at Guds rike er en arbeidsleir. Det er så mye som du skal gjøre. Du skal gjøre det og det... Og så sitter en igjen med dette: Jeg får ikke gjort noe...

Men sannheten er den at Guds rike er ingen arbeidsleir, men et hvilehjem.

En hvile som du innbys til. Det er en som har gjort i stand et sted der du kan få hvile ut.

«Kom til meg alle dere som strever og jeg vil gi dere hvile!» Det er først når du kommer inn til denne hvile at det blir sann aktivitet i Guds rike slik at flere kan komme til hvilehjemmet.

Luk 13:29: «Og de skal komme fra

øst og vest og fra nord og sør og sitte til bords i Guds rike.» Merk deg at du skal få sitte til bords i Guds rike. Det er en annen som serverer ved bordene!

Luk 17: 20-21: «Guds rike kommer ikke på en slik måte at en kan se det med øynene. Heller ikke skal dere si: Se her eller der er det. For se. Guds rike er inne i dere» Guds rike har med hjertelivet å gjøre, – det indre menneske!

Får du sitte til bords og spise hos Jesus?

Mark 10:45: «Menneskesønnen er ikke kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv til løsepenge i manges sted.»

Du skal få sitte stille ved bordet, og så vil han gi deg margfulle retter.

I 2Sam 9 leser vi om Mefiboset som fikk spise ved kongens bord. Han hadde ikke noe han kunne komme med, men var lam i begge ben og tilhørte Sauls slekt som var fordømt. Men David gjorde miskunnhet mot ham for Jonatans skyld.

Gud vil gjøre miskunn mot deg for Jesu skyld.

Tenk hvor stort dette er, at Gud i himmelen, for Jesu skyld alene, vil ta imot syndere som deg og meg!

Skaperverket!

1M 1:2ff: «Og jorden var øde og tom, det var mørke over det store dyp. Og Guds Ånd svedde over vannene. ... og Gud kalte det tørre land jord, van-

net som var samlet, kalte han hav. Og Gud så at det var godt.»

v.31: «Og Gud så alt det han hadde gjort, og se, det var overmåte godt.

Gud skapte alt ved sitt ord! Og alt var overmåte godt... Da seks dager var til ende, leser vi: «Så ble himmelen og jorden fullført, med hele sin hær. Gud fullførte på den sjuende dag det verk han hadde gjort, og han *hvilte* på den sjuende dag fra alt sitt verk, det Gud hadde skapt og gjort. Gud velsignet den sjuende dag og helliget den, for på den *hvilte* han fra alt sitt verk, det Gud hadde skapt og gjort.» 1M 2:1-3

Her hører vi for første gang om hvile i Bibelen, og det er et viktig begrep fremover i Guds ord.

Da Moses fikk loven, de ti bud, leser vi i 2M 20:8ff: «Kom hviledagen i hu, så du holder den hellig! ... For på seks dager gjorde Herren himmelen og jorden, havet og alt det som i dem er, og han hvilte på den sjuende dagen. Derfor velsignet Herren sabbatsdagen og helliget den.»

Rosenius sier det omtrent slik i en av sine andakter: «Gud hvilte etter skapelsen og det var en fullkommen hvile i Gud frem til den dagen mennesket falt i synd. Da var det slutt på Guds hvile, og da begynte Gud på sitt andre verk: Frelsesverket!

Det var et ennå større verk enn skaperverket. Guds hensikt med frelsesverket var at han kunne vende tilbake til hvilen.»

Frelsesverket ble fullført på Golgata. Gud fant sin fullkomne hvile i Sønnens forsoning, da verden ble forsonet med Gud.

Langfredag ble vårt gjeldsbrev slettet ut av Jesus og han hvilte i en hage.

Det står så underlig hos Job at «alt er skrevet oss til lærdom.»

Job 21:32-33: «Til graven bæres han med ære og over gravhaugen holder de vakt. Søt er hans hvile i dalens muld ...»

Det er bare en som bæres til graven med ære, og det er Jesus.

Så er sabbaten et bilde på oppstandelsesdagen der Gud kunne hvile i blodet som rant for syndere.

Moses var hvileløs i sin sjel, folket var hvileløst på vei til løfteslandet og vi leser i 2M 33:14: «Da sa han: Mitt åsyn skal gå med, og jeg vil føre deg til hvile.»

Vi leser videre i dette kapitel at Moses ba om å få se Guds åsyn, men fikk til svar (v.20-22): «Du kan ikke se mitt åsyn; for intet menneske kan se meg og leve. Deretter sa Herren: Se, her tett ved meg er et sted; still deg der på berget, og når min herlighet går forbi, da vil jeg la deg stå i fjellkløften.»

Så fikk Moses stå der i fjellkløften. Tett ved Gud er Kristus. Still deg der! Det er et salig hvilested!

Mange har funnet den plassen. Det er en salig plass for deg hos Jesus!

Jonas Pettersen sier i sangen «Ale-

ne i håp til Gud» (sb 295):

*Å salige hvilested ved Jesu hjerte
Der har jeg i uro fred Og trøst i smerte
Der lindring jeg har i savn Og lys i
mørke, I stormen en sikker havn En
brønn i tørke.*

Påske betyr forbigang.

Dødsengelen gikk forbi og folket ble frelst på grunn av blodet.

På dommens dag skal Guds hellighet passere ditt liv. Og da er den salig som kan stå skjult i Klippen (Kristus).

Hør hva Moses vitner i sin avskjedssang i 5M 32:3-4: «For Herrens navn vil jeg forkynne. Gi vår Gud ære! Klip-pen! Fullkomment er hans verk, for rettferd er alle hans veier. En trofast Gud, uten svik, rettferdig og rettviss er han.»

Ser du hvor Moses hadde sitt hjerte og hva han bygget sin salighet på?

Han fikk hvile i Klippen!

Noa var i arken da Gud sendte vannflommen over jorden.

1M 8:6-9: «Da førte dager var gått, åpnet Noa luken han hadde gjort på arken, og slapp ut en ravn. Den fløy frem og tilbake inntil vannet var tørket bort fra jorden. Så sendte han ut en due for å se om vannet hadde sunket fra jordens overflate. Men duen fant intet sted å hvile sin fot, og den kom tilbake til ham i arken, for det stod vann over hele jordens overflate. Da rakte han ut hånden og tok den inn til seg i arken.»

Det er stor forskjell på raven og

duen. Raven har sin glede i åtsel, der er den i sitt rette element. Duen derimot eter bare det som er rent.

H. A. Brorson har skrevet så fint om dette i en sang:

«Opp min ånd, opp fra ditt ler Aftenen begynner Verden synker daglig mer Ned i alle synder Neppe har Guds ords forakt Forhen hatt så stor en makt.»

«Når man først har jaget bort Både råd og lege Og den åpne gravens port Ei ennå kan spege, Hva for redning er det da For det blinde Sodoma»

Så sier han så fint:

«Due! La den ravneart seg med åtsel føde, Men du opp til arken snart Noa deg vil møte. Bli hos ham i evighet Og kom aldri mer her ned.»

Tenk på den evige sabbatshvile hos Gud, der vi skal få se ham som han er!

Frelsesverket er ferdig og Jesus rekker sin hånd ut til deg som ikke finner din ro i denne verden.

Og du kan få synges:

«Nå kan jeg hvile fullkommen glad, Veien er banet inn til Guds stad, Hjerter er rensset, skylden betalt Selv er jeg intet, Jesus mitt alt.» (sb 119)

L&E

Jeg skjønner ikke det jeg gjør

Av C. O. Rosenius (1816-1868)

Vi bringer her et utdrag fra boken «Romerbrevets budskap, kapittel 6-8» og anbefaler med det våre lesere å skaffe seg serien på tre bøker hvor Rosenius går igjennom Romerbrevet, se forlag og adr. etter artikkelen.

Jon Espeland, redaktør

«For vi vet at loven er åndelig, jeg derimot er kjødelig, solgt til trell under synden. Jeg skjønner ikke det jeg gjør. For det jeg vil, det gjør jeg ikke. Men det jeg hater, det gjør jeg. Men gjør jeg det jeg ikke vil, da gir jeg jo loven medhold i at den er god. Så er det ikke lenger jeg som gjør det, men synden som bor i meg. For jeg vet at i meg, det er i mitt kjød, bor intet godt. For viljen har jeg, men å gjøre det gode, makter jeg ikke. Det gode som jeg vil, gjør jeg ikke. Men det onde som jeg ikke vil, det gjør jeg. Men gjør jeg det jeg ikke vil, da er det ikke lenger jeg som gjør det, men synden som bor i meg. Jeg finner altså den lov for meg, jeg som vil gjøre det gode, at det onde ligger meg for hånden. For etter mitt indre menneske slutter jeg meg med glede til Guds lov. Men i mine lemmer ser jeg en annen lov, som strider mot loven i mitt sinn, og som tar meg til fange under syndens lov, som er i mine lemmer. Jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg fra dette dødens legeme! Gud være takk, ved Jesus Kristus, vår Herre! Jeg, som jeg er, tjener da Guds lov med mitt sinn, men syndens lov med mitt kjød.»

Rom 7:14-25

Nå kommer vi til det tredje hovedemnet i kapitlet vårt. I versene foran, v.7-13, har han vist at det er ikke lovens skyld, at den har en slik virkning som bl.a. v.5 skildrer (vekker opp syndige begjær, og virker vrede og død). Men at det er synden, ondskapen som bor i oss, som virker dette. I v.14-24 gjør han en tilføyelse om denne ondskapen. At den ikke bare er en kjødelig natur som da naturlig nok strir mot en åndelig lov. Den er også en slik makt (som her kalles «syndens lov som er i lemmene mine») at selv hvor det allerede er født et «indre menneske», og hvor de da elsker Guds lov, elsker det gode og hater det onde – ikke en gang de kan gjøre det de selv vil. De sukker: «Å, jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg ut fra dette dødens legeme?» Også denne tilstanden forkynner Paulus ved å vitne om hvordan han selv hadde opplevd det. På denne måten skildrer han dermed kjødets kamp mot Ånden.

Men før vi går nærmere inn på selve ordene i teksten, er det nødvendig å undersøke om denne oppfatningen av dette avsnittet er den rette. For det har vært forskjellige oppfatninger. Enkelte fortolkere har ikke trodd det var rett å oppfatte dette stedet akkurat slik det står, fordi det er apostelen som taler om seg selv og slik han opplever det. Derfor har de forklart det med at Paulus, selv om han taler som om det var ham selv, likevel bare må ha tenkt på de som ikke er født på ny. Helst tenkt på hvordan lovtrellene

opplever det. Og dette fordi de spesielt mener at en rett kristen ikke skal bære på så mye ondskap å klage over, som det apostelen sukker over her.

Det har meget stor betydning å se nærmere på dette spørsmålet. Hør nå, du som har søkt og funnet all herlig nåde i Kristus og hans evangelium! Da ble du et nytt menneske. Du begynte å gå en helt ny og annen vei gjennom livet enn verdens mennesker. Likevel er du fremdeles bare en elendig synder i dine egne øyne. Du skjønner: *En slik voksende syndserkjennelse følger alltid med det å vokse i nåden!* Men når slike sjeler som du får høre og tror en slik utlegning, at en sann kristen ikke kan være så syndig og elendig som det står her, da faller dommen over hjertet ditt. Da tenker du at du som kjenner på så mye synd, kan ikke være et sant Guds barn, født av Gud. Nei, på en eller annen måte må jeg være bedratt. Det må være noe falskt med meg, tenker du. Og hvis du er en falsk kristen, da kan du ikke eie nåden, på linje med når apostelen sier: «Du har verken del eller arv i dette ordet, for ditt hjerte er ikke oppriktig i Guds øyne».

Så kan selvsagt noen svare: Men nådens dør står jo alltid åpen. En bekymret sjel kan selvsagt alltid fly til Kristus, slik han er. Han behøver ikke den trøsten, at også de som er rette kristne, har synd. Svar: Men tenk, når de så ofte nettopp har flydd til Kristus, og synden likevel stadig arbeider like sørgelig i dem, – og dette forholdet sies å være et bevis på at de ikke er kommet inn i nådelivet hos Gud! Hva hjelper det da å fly til Kristus? Vi må nok innse at det er slik

som vi nettopp sa: Hvis dette at sjelen ennå sukker over synden i seg, at han ikke kan gjøre det gode som han vil osv., slik vi ser det i kapitlet her, er et bevis på et ugjenfødt sinn, – da måtte jo det mennesket som ennå kjenner slik skrøpeligheit i seg, fortvile – uansett alt evangeliets budskap. Uansett hvor ofte de så omvender seg og tror, så er synden der ennå. Og hvis dette er et bevis på en ugjenfødt og ufrelst tilstand, ja da vil de jo alltid forbli ufrelste. Så knivskarpt står saken på dette punkt. Derfor er det særdeles nyttig at vi går grundig til verks, når vi undersøker hvordan det forholder seg med dette spørsmålet.

La oss først se nærmere på de som ikke vil ta teksten vi har foran oss, som den lyder. De ser ikke på dette som en gjenfødt persons, og slett ikke som *Paulus's egen* erfaring. Men som et vitnesbyrd fra en maktesløs trell. Det de har som grunn for dette er følgende: Først, som allerede sagt, synes de ikke det kan stemme at en rett kristen, og til og med apostelen selv, ennå skulle ha så mye elendighet å klage over, som det vi hører i teksten. I tillegg misforstår de noen av ordene i teksten, f.eks. ordet «kjødelig» (v.14), som om det skulle bety det samme som å «leve etter kjødet», eller «dere er ikke i kjødet» i kap.8:5 og 9. Grunn-teksten har helt forskjellige uttrykk og mening på førstnevnte og de to sistnevnte stedene. Det samme gjelder uttrykket «tar meg til fange under syndens lov» (v.23), som om det skulle bety å bli en slave under synden, osv.

Og når en først har tillagt noen av ordene i teksten en mening de ikke har, så

blir det selvsagt straks helt umulig å få dem til å passe inn som apostelens vitnesbyrd om hva han selv opplever. Eller en går med den oppfatningen at sanne hellige kristne er praktisk talt syndfrie. Eller en har kanskje en forstandsmessig bekjennelse om at selvsagt er de også syndere. Men straks det viser seg en virkelig synd, så rygger en tilbake, og sier: Nei, noe slikt finnes selvsagt ikke hos de virkelig hellige. Med slike holdninger får en det selvsagt heller ikke til at teksten kan passe på slike.

Dernest mener disse at det ville være svært skadelig, om en erkjente at selv de sanne hellige hadde slike nødrop over synden i seg, som Paulus i denne teksten. Det ville bare gjøre menneskene ennå tryggere i deres tro på egen styrke, osv. Derfor mener de en bør forsøke å finne noen annen mening enn selve teksten viser.

Ansvarer for hvordan læren hans virker, må vi selvsagt overlate til Paulus selv. Og vi må under enhver omstendighet være trofast mot hans ord. Dernest må vi også tenke over hvor alvorlig han selv forsøker å forhindre misbruk av hans budskap. Også her i vår tekst finnes det ord som, hvis vi oppfatter dem rett, slett ikke gir plass for den kjødelige tilfredsheten. Spesielt i kap.8 sier Paulus med presise og sterke ord at «hvis noen ikke har Kristi Ånd, hører han ikke ham til», at «de som er i kjødet, kan ikke være til behag for Gud». Men han formaner også de som har Ånden, til nå «å drepe legemets gjerninger ved Ånden», og understreker alvorlig: «For hvis dere lever etter kjødet, skal dere dø». På denne

måten har Paulus alvorlig forebygget misbruk av læren hans. Men han har også latt det gå tydelig fram at det ordlyden i vår tekst innebærer, virkelig er hans lære. At de virkelig hellige kristne, som altså har Guds Ånd, fremdeles også har et kjød som må dødes og korsfestes.

Men vi går tilbake til påstanden om at et gjenfødt og helliggjort menneske ikke kan ha så mye syndens elendighet å klage over, som teksten vår gir uttrykk for. Det har avgjørende betydning hvordan vi stiller oss til dette punktet. De som har den nevnte oppfatningen tenker slik: At Paulus, som en hellig apostel, ikke skulle kunne gjøre det gode som han ville, men tvert imot gjorde det onde som han ikke ville (v.19), slik at han skulle ha en syndens lov i lemmene sine, som tok ham til fange, – alt dette er jo helt usannsynlig. Apostelen var jo hellig, ikke det motsatte! Han var jo sterk, og da kan han da ikke være svak. Han var jo åndelig, og da kan han da ikke lenger være kjødelig. Slik tenker de.

Men la oss nå tenke oss at denne oppfatningen skulle være riktig. Altså at et gjenfødt, helliggjort menneske, som f.eks. en apostel, ikke har noe slikt å klage over, som det som nevnes i teksten vår. Han er hellig og sterk. Han har kraft både til å gjøre det gode som han vil, og til aldri å gjøre det onde, som han hater, eller begå en tilfeldig synd, som å fanges av syndens lov i sine lemmer, osv. Hvis denne oppfatningen er riktig og sann etter Bibelen, da må selvsagt konklusjonen bli at vi ikke kan ta tekstens ord slik som de lyder. Da kan vi ikke se på det som apostelens eget vitnesbyrd om seg

selv. Da må han mene noe annet. Da må dette bare være noe han taler om hvordan de har det, de som er under loven.

En må aldri utlegge et enkelt bibelvers, så det strir mot hele Skriftens åpenbare lære om samme emne. Men det er helt ukristelig å utlegge tekstens ord annerledes enn de lyder, hvis ordenes klare mening ikke strir mot Skriftens åpenbare lære. Og hva sier så Skriften? Lærer Skriften at de sanne hellige skal være syndfrie i seg selv? Ikke skal ha en kjødelig natur, aldri ha svakheter osv.? Er ikke Skriften tvert imot full av motsatte vitnesbyrd, både med klare ord, og når det gjelder konkrete hellige personer, de rette hellige som Gud selv kalte hellige? Har de ikke samtidig vært syndere? Har de ikke alle sammen sukket, klaget, bedt og grått, ropt og skjelve? Og hvorfor skulle slikt være nødvendig, hvis de kunne gjøre det gode som de ville, og aldri bli grepet og fanget av «syndens lov»?

Er det ikke bare Kristus alene som har den egenskapen at han var «uten synd»? Men hvis jeg har synd, da vil jeg jo sukke som Paulus – så sant jeg, som han kjenner og erkjenner synden. Med dem som ikke holder dette klart for seg, men bare ser på den hellighet og kraft Guds barn skal ha, er det gått på samme måte som det gikk jødene i forholdet til Messias: Hos profetene hadde de lest de herligste skildringer om Messias. Han skulle være en mektig herre, og seire over deres fiender, han som «hadde utgang fra gammel tid, fra evighets dager» (Mika 5:1). Men da de så fikk se ham «foraktet og forlatt av mennesker, en smer-

tens mann, vel kjent med sykdom», da kjente de ham ikke. Da tok de ikke imot ham. De forstod ikke at dette var Guds store visdom; nettopp å skjule all guddommens fylde, kraft og herlighet, under dette ynkelige utseende.

Slik går det også med dem som ikke forstår at den rette helligheten akkurat skal stadfestes gjennom nød og kamp mot fordervet i oss. De har lest om Guds kraft hos de hellige, men har ikke forstått at den nettopp skal stadfestes gjennom deres aller største skrøpeligheit (2Kor 12:9). At det er selve hemmeligheten i et menneskes sanne helliggjørelse, at just i det sørgeligste utslag fra Adams fall og alle dens følger, har han en hellig Ånd som sukker, roper og kjemper mot fordervet som bor i ham. Og midt oppe i alt dette går han en ganske annen vei gjennom livet, enn de som er av verden. De har ikke forstått at de som er mest rike på Åndens gjerninger, må ha den hardeste kampen mot sin kjødelige natur. At de mest hellige må oppleve den dypeste synden og det motsatte av hellighet. Eller hva er det Skriften sier om dette? La oss alltid stille dette spørsmålet: Var det så at de hellige ikke skulle trekke på fordervet gjennom hele livet på jorden? Hva vitner de helliges historie om dette? Hva taler Davids salmer om dette, eller Peters tårer og Paulus's «torn i kjødet»?

Hva er det så som har gitt oss en slik helliggjørelseslære; at de virkelig hellige menneskene skal kunne gjøre det gode som de vil, og aldri behøve klage over synd og svakheter? Uten tvil bare den stakkars fornuften, som også legger

seg opp i åndelige saker. Og i disse sakene er den jo alltid blind og uvitende. Men, lovet være Herren, at apostelens ord her er så klare og bestemte som de er!

Det er spesielt tre forhold som beviser at det Paulus taler om i teksten vår, det er vitnesbyrd om hvordan *han selv stadig opplever det*. Det første har vi allerede nevnt, at det ligger i selve tekstens klare ordlyd, og i det forhold at det ikke er i strid med Skriftens lære for øvrig. Hvis en tekst har et klart og konkret budskap, og dette ikke strir mot Skriften, har vi jo en udiskutabel plikt til å ta ordene slik som de lyder. Hva skulle vi ellers holde oss til, hvis vi ikke kunne holde oss til Skriftens egne ord? Vi har allerede sett at tekstens ordvalg ikke er i strid med Skriften. Men vi skal også fortsatt overbevises om det, etter hvert som vi tar de enkelte versene for oss. Nå vil vi bare vise at tekstens ordlyd er slik at alle som bare ser teksten, alltid må oppfatte den som at apostelen taler om seg selv og hvordan han selv stadig opplever det. Hele veien bruker han nemlig ordene «jeg», «meg», «mitt sinn», «mine lemmer».

Og når det gjelder tidsaspektet, ser vi hvordan han klart skiller mellom det han nå taler om her, og det han talte om i versene 7-13. Mens han der brukte ord som skildret en tid som lå bak, taler han her hele veien med ord som uttrykker nåtid, slik han opplever det nå. Tidligere het det: «Jeg lærte ikke synden å kjenne...», «jeg hadde ikke kjent til begjæret...», «synden tok anledning av», «synden... virket all slags ondt begjær i

meg», «Jeg levde en gang uten lov», «budet kom», «og jeg døde», osv. Men f.o.m. v.14 blir forholdet det motsatte. Nå bruker han gjennomført ord som skildrer nåtid. Nå sier han: «men jeg er kjødelig», «det jeg gjør, forstår jeg ikke», «det jeg vil, det gjør jeg ikke», «jeg samtykker med loven i at den er god», «viljen har jeg», «jeg fryder meg i Guds lov etter det indre menneske», osv.

Hvilken grunn skulle det nå finnes til å anta at apostelen mener noe helt annet enn det han sier? Skulle han med uttrykket «jeg», mene et annet menneske, f.eks. i uttalelsen: «det jeg vil, det gjør jeg ikke»? Når han bruker ord som skildrer hans nåværende liv, skulle han da mene sitt tidligere liv? Hva slags vekt og mening kunne en tillegge teksten generelt, apostelens egne ord, hvis en skulle behandle dem som om det like godt kunne gi den motsatte meningen av hva ordene selv gir uttrykk for? Og når så tekstens tydelige mening også er fullkomment overensstemmende med hele Skriftens lære, må sannelig ingen kristen formaste seg til å utlegge den hellige apostelens ord annerledes enn som han selv har talt. *Hele tekstens ordlyd viser altså at Paulus taler om seg selv, og slik han opplever det i sitt eget liv som Guds barn.*

Men i tillegg til at hele tekstens ordlyd viser dette, er der også noen spesielle ord som har en slik betydning at Paulus ikke kan ha brukt dem hverken om sin egen, eller om andres, ugjenfødte tilstand. Først ser vi at Paulus i v.22 sier at han fryder seg i Guds lov etter sitt indre menneske. Riktignok er der visst noen

som også har forsøkt å tilpasse dette på noe som man kalte «naturlige menneskes bedre jeg». Det skulle være en samvittighetens og fornuftens stemme, som kjempet mot grove laster. Andre igjen har villet forklare den indre gleden over Guds lov, som noe nåden *under sitt kallsarbeid* av og til framkalte i kampen overfor fordervet. Men alle disse bortfortolkningene har heldigvis etter hvert vist seg å være udugelige. For det må da til slutt bli spørsmål om hva apostelen selv har ment, ikke hva slags tolkning vi kan finne å ville *tillegge* hans ord.

Har vel Paulus når han taler om «det indre menneske» noen gang ville beskrive noe som finnes i hans natur? Fordi det «indre menneske» fremstår i teksten som motsetning til «kjødet», har noen tolket kjødet som om det bare skulle betegne grovere sinnelag, selve legemets lyster. Ut fra dette har en så sett på det øvrige, indre menneske, – som hjertet, fornuften, samvittigheten, – og kalt det for det indre menneske. Men nå må vi huske på at dette indre mennesket må være godt og hellig, for det skal stride mot kjødet – ! Skulle så dette være apostelens mening, at det skulle finnes noe som helst godt og hellig hos et ugjenfødt menneske? Villfarelsen i en slik antagelse er så grov at mange kristne sikkert ville mene det ikke var nødvendig å ta spørsmålet opp. Men vi vil bare minne om Kristi egne ord om det indre mennesket som vi av naturen har. Han sier: «For innenfra, ut fra menneskenes hjerte, kommer onde tanker, hor, ekteskapsbrudd, mord, tyverier, griskhet, ondskap, svik, utukt, misunnelse, bespottelse, stolthet og dårskap» (Mar 7:21-22).

Slik klaget også Herren Gud tidlig: «Menneskenes ondskap var stor på jorden, og alle tanker og hensikter i deres hjerter var onde hele dagen lang» (1Mos 6:5).

Og så skulle Paulus kanskje tale om et slik «bedre jeg» hos de ugjenfødte, og tale om det som sitt «indre menneske», som «fryder seg i Guds lov» og kjemper mot kjødet? Er det mulig at dette kan være apostelens mening? Nei, Paulus har da også en helt annen lære om kjødet, enn ovennevnte tolking forutsetter. Når Paulus beskriver kjødet, og regner opp dets gjerninger, så er det ikke bare de grove tendensene han taler om, slike som «utukt, urenhet, skamløshet». Han nevner også de indre, eller «hjertets» synder: «avgudsdyrkelse, trolldom, hat, stridigheter, sjalusi, vrede, selvhevdelse, splittelser, partier, misunnelse, mord, drukkenskap, usømmelig festing og andre slike gjerninger» (Gal 5). Vi ser altså at med «kjød» menes alt som er «født av kjødet» (Joh 3:6). Det gjelder altså også alt inni oss, hele vår sjel, som alt sammen er gjennomsyret av det adamittiske fordervet.

Og selv om det *naturlige* menneske også har noe inne i seg som strir mot visse grovere synder, så er det ikke mulig at dette kan være det samme som Paulus her taler om som sitt «indre menneske», som fryder seg i Guds lov. Nei, dette «bedre jeg» som altså noen mener finnes hos det ugjenfødte menneske, er enten samvittighetens stemme, som nok dømmer om ondt og godt, men aldri har noen kjærlighet til Guds lov i seg. Eller, dette «bedre jeg» er bare et finere

uttrykk for egenkjærligheten, som gjør at en gjerne tar avstand fra det som kan føre til undergang for oss selv, eller et dårlig rykte. Det er aldri ren kjærlighet til det gode, og hat til selve synden. For en slik kjærlighet, og dette hatet mot synden, kan bare fødes av Guds Ånd. Det er ikke noen fryd i Guds lov, for fryden kommer bare ved troen. Og hvis det skulle være tale om noe nåden *under sitt forberedende kallsarbeide* virket hos en ugjenfødt, så måtte det i så fall være noe som stemte med dette apostelen skildrer i versene 7-13; at menneskene får lys over Guds lov – som da åpenbarer hvor syndig begjæret er, m.m. Og hva er det Paulus sier der om hvordan det lyset virker? Han viser tydelig nok at det lyset ikke virker kjærlighet til det gode, men tvert imot «virket all slags ondt begjær i meg». Han sier at «synden ble vekket opp til liv». Alt det som er funnet på, for å bortforklare apostelens egen mening i teksten, er altså bare mørke og forvillelse.

Av teksten, såvel som av andre steder i Skriften hvor han bruker de samme ordene, er det åpenbart hva Paulus mener med «det indre menneske». Det er det *nye menneske, som er skapt av Gud*. Konf. f.eks. 2Kor 4:16, Ef 3:16 m.fl. Angående vår tekst sier Luther: «Det indre menneske er her ånden som fødes av nåden, og som kjemper i de hellige mot kjødet og fornuften». Derfor ser en også hvordan Paulus i den teksten vi nå omtaler, uttrykkelig skiller mellom sitt nye «jeg» – og det gamle. Om sitt nye jeg taler han f.eks. slik: «det jeg hater, gjør jeg», «men nå er det ikke lenger jeg som gjør det, men synden som bor i meg»,

«viljen har jeg»..., «det gode jeg vil, gjør jeg ikke», «jeg fryder meg i Guds lov etter det indre menneske», osv. Gjennom disse ordene ser vi hans nye «jeg», det nye menneske, trer fram. Og det er dette «jeg» han holder fram som sitt eget rette jeg.

Om sitt *gamle* «jeg» taler han slik: «jeg er kjødelig, solgt under synden», «det jeg hater, gjør jeg», «jeg vet at i meg, det vil si, i mitt kjød, bor det ikke noe godt», «det gode jeg vil, gjør jeg ikke. Men det onde jeg ikke vil, gjør jeg». Her skiller apostelen tydelig mellom det gamle og det nye «jeg», som mellom to mennesker i samme person. Da blir det i sannhet vanskelig å finne tilsvarende hos en ugjenfødt. Og da blir det også tydelig hva han mener med «det indre menneske». Som allerede sagt, så er tydelig nok lysten til Guds lov noe ganske annet enn at den naturlige samvittigheten kjenner på lovens krav, eller at fornuften kjemper mot enkelte ødeleggende laster. For dette er, som vi sa, ikke annet enn egen nytte. Det er ikke hat til selve synden, men bare til noen ubehagelige følger. Over alt i Skriften ser vi at i vår natur finnes det ikke noen kjærlighet til Gud og hans lov. I kap.8 sier Paulus at «kjødets sinnelag er fiendskap mot Gud, for det bøyer seg ikke inn under Guds lov, og har heller ikke evne til å gjøre det». Skulle så denne apostelen samtidig mene at det skulle finnes kjærlighet til det gode og noen fryd over Guds lov, hos de ugjenfødte? Eller hos den utslitte lovtrellen, som han i vårt kappittel har sagt bare opplever syndige begjær gjennom loven?

Å fryde seg i Guds lov, eller ha lyst til Guds lov, brukes over alt i Skriften som kjennetegnet på troende og frelste mennesker. «Salig er den mann...som har sin lyst i Herrens lov og grunner på hans lov dag og natt» (Sal 1:2). «Salig er den mann som frykter Herren, som har sin store glede i hans bud» (Sal 112:1). Og han som var «en mann etter Guds hjerte» sier: «Jeg har min lyst i dine bud, jeg elsker dem». «Å, hvor høyt jeg elsker din lov! Hele dagen grunner jeg på den». «Herre, din lov er min lyst» (Sal 119:47, 97, 174). Nå vitner altså Skriften om at «kjødets sinnelag er fiendskap mot Gud» og «har ikke evne til å bøye seg inn under Guds lov», og at de som «fryder seg i Guds lov etter det indre menneske» er kjennetegnet på et frelst og hellig menneske. Skriften vitner også om at *det naturlige menneskes indre* nettopp er den forgiftede kilden som alt ondt strømmer ut fra. Og Paulus taler i vår tekst om et indre menneske som strider mot kjødet (og «kjødet» inkluderer også alt ondt i vårt indre). Igjen spør vi:

Hvordan skulle det da kunne være et ugjenfødt menneske Paulus har skildret her? Skulle det virkelig bare være en vantro lovtrells opplevelse som ble skildret her?

Men her er ennå et vers i teksten, som ganske kort avgjør spørsmålet. Det er det tjuedefemte. I v.24 klager Paulus: «Å, jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg ut fra dette dødens legeme?» Men så bryter han ut i v.25: «Jeg takker Gud – ved Jesus Kristus, vår Herre! Så tjener jeg da Guds lov med mitt sinn, men syndens lov med mitt kjød». Se på dette: «Jeg takker Gud – ved Jesus Kristus, vår Herre!» Dette kan da ikke være en død og vantro synders fryderop! Kunne apostelen, med et slikt utrop, ville skildre en lovtrell som ikke kjenner Kristus, eller tror på ham? Paulus sier at «Ingen kan si at Jesus er Herre, uten i Den Hellige Ånd». Her takker han så Gud «ved Jesus Kristus, vår Herre». Skulle dette også være en ugjenfødt lovtrells ord?*

* Selv de som mener at i hele denne delen av kapitlet er det en lovtrell som taler, har innsett at i disse avslutningsordene er det Paulus som taler om seg selv. Men hvordan kan de så holde fast på at i det øvrige tales det bare om hvordan en lovtrell har det? Jo, det gjør de med en begrunnelse som er nesten utrolig. De sier at her gjør plutselig apostelen et sprang fra sin skildring av lovtrellen, til sin egen salige stilling som fri fra trelldommen. Men, sier de, han går senere i samme vers, tilbake til sin skildring av lovtrellen, når han tilføyer: «Så tjener jeg da Guds lov med mitt sinn, men syndens lov med mitt kjød». Men fremdeles står det altså «Så tjener jeg da Guds lov med mitt sinn». Så mener de altså at dette siste skal være en annen persons ord, enn den som «takker Gud ved Jesus Kristus». Slik skulle altså apostelen, uten å opplyse et eneste ord om dette, ha blandet sammen de som har liv i Gud, og lovtrellene. Har vi lov å fortolke en inspirert apostels ord på den måten? Men disse har til og med kjent noe av det usannsynlige i måten de tolker på, så de omsider har stilt spørsmål ved om ikke det kan være en eller annen feil i teksten. Burde ikke takksigelsen til Gud ved Kristus ha kommet etter at lovtrellen sluttet å tale? «Men», sier en av disse lærde, «når ingen håndskrift gir noe signal om at der er noen feil i teksten, må vel rekkefølgen på versene være riktige, slik vi har dem». Så mye strev og uro har de hatt, bare fordi de har tolket hele avsnittet (v.14-25) i strid med tekstens klare budskap, og tilegnet en lovtrell disse ordene, mens apostelen hele veien sier «jeg» (og gl.sv.: «så *tjåner jag nu sjålv* Guds lag med anden, men syndens lag med kōtet»).

Nei, her er det helt klart den gjenfødte apostelen selv som taler. Og deretter tilføyer han, som en oppsummering av alt den han har sagt tidligere: «Så tjener jeg da Guds lov med mitt sinn, men syndens lov med mitt kjød».

Det er særlig det siste de støter an mot, de som ikke vil forstå at det er to naturer som strir mot hverandre i det mennesket som er født på ny. Og uttrykket blir ennå mer støtende når de oppfatter «kjødet» bare som utvortes, syndige gjerninger. Tidligere har vi sett at det er ikke det apostelen mener med «kjødet». En bør derfor legge merke til at Paulus sier ikke at han tjener syndens lov «med mine gjerninger», men «med mitt kjød», som står for sjelens innerste vesen, som alt sammen ble fordervet ved Adams fall. Kjødet tjener jo synden, selv om det ikke får bryte ut i gjerninger. I tillegg er heller ikke alle de helliges ord og gjerninger syndfrie. Men det er ikke det det tales om her. Her sier bare Paulus: «kjødet». Og at dette går sin egen vei, eller er etter sin natur i syndens tjeneste. Lovtrelsen tjener aldri Guds lov med sin ånd. Det har vi sett tidligere. Han har aldri lyst til Guds lov, men får tvert imot bare mer syndig begjær, jo mer han presses og drives av loven. Så burde vi også kunne være overbevist om at det er den samme som priser Gud ved Jesus Kristus, som også tjener Guds lov med sitt sinn. Men det er også den samme som bekjenner at han med sitt kjød tjener syndens lov.

Andre steder ser vi Paulus bekjenner at han bærer på et slikt kjød, så han måtte «legge tvang på sitt legeme og holde

det i trelldom», slik at han som forkynte for andre, ikke selv skulle «bli forkastet», slik han uttrykker det i 1Kor 9:27. I 2Kor 12 taler han om da han «ble rykket inn i Paradis og hørte ord som ikke kan uttales», og hvordan han selv da ikke var mer rensert i sitt kjød, enn at han – den hellige apostelen – kunne «bli hovmodig». Og for at han ikke skulle «bli hovmodig» trengte han en tukt som han skildrer slik: «en torn i kjødet, en Satans engel til å slå meg, så jeg ikke skal bli hovmodig». Her legger vi altså merke til at på tross av all den store nåde denne apostelen hadde opplevd, og på tross av all den lidelse han hadde hatt, så var alt dette ikke nok til å døde en så stor synd som overmot. For å holde den nede trengtes fremdeles denne spesielle tukten. Når vi ser alt dette, vil vi nok innse at den synden som bodde i ham var så alvorlig for ham, at han for egen regning meget vel kunne klage som vi har sett i dette kapitlet.

Men vi skal også merke oss at det er midt i sin klage over syndens makt, at han også taler om det hellige sinnet og lysten til Guds lov, som han hadde etter sitt indre menneske. Likeså at han aldri bruker uttrykket «indre menneske» om noe som ligger i den falne naturen. Bare om «det nye mennesket, som er skapt etter Gud, ved sannhetens rettferdighet og hellighet». Ja, han skiller så merkbart mellom de to jeg-ene i seg, som mellom to mennesker. Til slutt bryter han ut i sukk etter forløsning, og i lovprisning til Gud ved Jesus Kristus, vår Herre. Dermed viser det seg om igjen og om igjen at alt dette ikke handler om en ugjenfødt lovtrell – en utleggelse som også vil stri-

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring.

de mot tekstens klare budskap, hvor apostelen hele veien sier «jeg», og «så tjåner *jag nu sjålv* Guds lag med anden men» (v.25).

Hele denne striden kunne vært unngått hvis man hadde tenkt etter hva Paulus sier et annet sted. I Gal 5 taler han klart om det samme som i dette kapitlet, når han sier at «kjødet lyster imot Ånden, og Ånden imot kjødet ... for at dere ikke skal gjøre de ting dere vil». Etter at han har formant de kristne til å «stå fast, og ikke nok en gang la seg binde under trelldommens åk», tilføyer han: «For dere, brødre, er blitt kalt til frihet. Bruk bare ikke friheten som en anledning for kjødet», «for kjødet lyster imot Ånden,

og Ånden imot kjødet. Og disse to står imot hverandre, for at dere ikke skal gjøre de ting dere vil». Det er jo helt og holdent det samme som sies i vår tekst, v.15 og 19. Og dette sier han til de «brødre» som han formaner til å stå fast i troens frihet.*

Etter at vi dermed har tatt for oss hovedtemaet i den teksten vi har foran oss, v.14-25, vil vi nå ta for oss selve ordene, og se nærmere på dem...

For videre lesning henviser vi til boken «Romerbrevets budskap, kapittel 6-8» utgitt på Arven Forlag, Sånnum, 4513 Mandal, tel 38 26 21 44. Red.

* For dem som fatter, og makter å holde fast på, det ordene selv sier, er dette tilstrekkelig. Men for de som er svake og avhengige av menneskers vitnesbyrd, kan vi tilføye at det ikke bare er de mest kjente og ansette lærere, som f.eks. Augustin, og alle reformatorene: Luther, Melanchthon, Kalvin m.fl. som har forstått vår tekst slik som den lyder, altså at det er apostelens eget vitnesbyrd om sitt liv som gjenfødt. Men også blant de nye lærde tolkerne har de mest opplyste tolket det like ens. Her må spesielt nevnes dr. Filippi. Ved prestemøtet i Gøteborg 1859 holdt biskopen fram at hans utlegning av Romerbrevet var den beste. I den utlegningen leser vi den mest utførlige dokumentasjonen for at Paulus her taler om sin egen erfaring som benådet apostel. Og det er vel verdt at vi legger merke til sannheten også på dette punktet, spesielt i en tid som denne, da vi f.eks. av og til møter «syndfrihetslære», og får erfare hva det fører til når en glorifiserer de hellige